

ZIE JE KIND ÉCHT

Zie je kind écht

Een ware ont-moeting van de kinderen van NU

Charlotte Körmöczi

NON-FICTIE

2023

Beefcake Publishing

Voor Levi,
de mini in mijn buik
en alle andere kinderen van NU.

Inhoud

Inleiding	9
Hoofdstuk 1: De 'gouden jaren'	25
1.1. Begrippen verklaard	25
1.2. De 'gouden jaren'	27
1.3. Het prille begin	30
1.4. Baby	41
1.5. Het jonge kind	46
Hoofdstuk 2: VISIE op KINDEREN	55
2.1. Hoe kijken we naar kinderen?	55
2.2. Hoe kunnen we anders naar kinderen kijken?	63
2.3. Hoe kunnen we anders met kinderen omgaan?	75
Hoofdstuk 3: VISIE op LEREN	89
3.1 Hoe denken we dat kinderen leren?	89
3.2 Problemen die ontstaan bij kinderen door onze huidige manier van denken over leren	95
3.3. Hoe leren kinderen écht?	99
Hoofdstuk 4: VISIE op LEVEN	125
4.1. Levenskunst: leren over jezelf, de ander en de wereld	125
4.2. Balans	126
4.3. Gezonde lifestyle	131
4.4. Quality of life (QOL)	135
4.5. Liefde voor jezelf, de ander en de wereld	137
4.6. Het spirituele	138

4.7. Lessen uit de yoga	138
4.8. Bewustzijn	142
4.9. Contact met de natuur	143
4.10. Uniek en toch gelijk	143
4.11. Astrologie	144
4.12. Passie	144
4.13. Veiligheid	145
4.14. Waarden	145
Slotwoord	146
Dankwoord	147
Bronnen	153

Aan alle kinderen van NU:

Ik ZIE jullie (volledig)

Ik HOOR jullie (stem)

Ik VOEL jullie (noden)

Ik BEN er voor jullie

JULLIE MOGEN ER ZIJN <3

Inleiding

Intro

Dag beste lezer! Voor jou ligt het boek '*Zie je kind écht – een ware ont-moeting van de kinderen van NU*', een boek waarvan de titel jou aanspreekt, anders was je er niet in beginnen te lezen. Voel even bij jezelf waarom deze titel jou aansprak...

Misschien heb je zelf kinderen en vind je dat kinderen zoveel moeten en voelt dat niet juist? Misschien weet of voel je dat de manier waarop er tot nu toe naar hen gekeken en met hen omgegaan werd, niet juist (meer) voelt. Misschien wil je je kind op een andere, meer gelijke manier benaderen, je écht met hen verbinden en hen ontmoeten? Of misschien werk je met kinderen en ga je niet akkoord met de huidige omgang met de kinderen in je werkomgeving? Misschien voel je dat er meer in je kind zit dan eruit komt en weet je zelf niet goed hoe je hem/haar toch kan stimuleren en motiveren opdat het zich ten volle kan ontplooien? Hoe je hem/haar kan begrijpen, anders kan bekijken en anders benaderen dan via de paden die nu reeds bewandeld zijn? Of misschien voel je dat de kinderen van nu toch niet meer de kinderen van vroeger zijn. Heb je bijvoorbeeld gemerkt dat je kind niet luistert 'gewoon omdat je het zegt'? Of dat het iets niet wil leren waar hij/zij het nut niet van inziet? Dat een aanpak (opvoeding, onderwijs) die vroeger misschien wel werkte bij een aantal kinderen nu niet meer werkt? Erger nog, dat het een tegendraads effect heeft op de kinderen en dat de kinderen letterlijk protesteren met hun gedrag en problemen in hun ontwikkeling als gevolg?

Kinderen: wie ZIJN ze, wat DOEN ze, hoe DENKEN ze, hoe VOELEN ze, hoe LEREN ze en hoe LEVEN ze? Daar bestaan heel wat theorieën over want iedereen heeft wel een mening over kinderen, opvoeding, onderwijs enzovoort. Hoe komt dit? Iedereen is zelf kind geweest en heeft ervaringen (zowel goede als minder aangename) gehad in zijn kindertijd. Het liefst willen we kinderen onze goede ervaringen meegeven en hen de minder aangename besparen. Als je een kind krijgt, vliegen de adviezen je om de oren. Iedereen deelt heel graag zijn mening. Ga je dan ook nog tegen de stroom in, dan kan je heel wat tegenwind krijgen. Je moet als ouder al heel sterk in je schoenen staan om je eigen pad te (blijven) bewandelen als gezin. Ik er-vaar dit zelf ook. Gelukkig kunnen we altijd ouders ontmoeten die uit gelijkaardig hout gesneden zijn, met wie we ons kunnen verenigen en verbinden.

In dit boek staan geen klassieke opvoedingsadviezen. Dit boek wil je blik verruimen, je ogen openen, je uitdagen en inspireren. Om je eigen opvattingen over kinderen, opvoeding en leren vanuit verschillende hoeken te bekijken. Het daagt je uit je eigen opvattingen te bestuderen, ermee te experimenteren, erover te reflecteren en ervan te leren. Op deze manier kan je je kind ten volle begrijpen, horen, zien en erkennen en kan het zich goed ontwikkelen. Zo krijgt het ruimte om gewoon te ZIJN en ontstaat er een ware ont-moeting tussen jou en je kind.

Wie ben ik?

Laat ik eerst iets vertellen over mezelf, want zonder mijn eigen ervaringen was dit boek er niet. Ik ben Charlotte. Ik ben sociaal, creatief, gevoelig, gedreven in alles wat ik onderneem en ik ben een grote babbelaar. Ik heb een sterke wil en bijgevolg

een groot doorzettingsvermogen. Bovenal was ik al op heel jonge leeftijd geïnteresseerd in de leefwereld van en de omgang met (jonge(re)) kinderen.

In alles wat ik onderneem zijn kinderen de rode draad (mijn passie) in mijn leven. Ik genoot er al heel snel van om iets te kunnen 'betekenen' voor kinderen. Ik voelde dat ze mij nodig hadden en voelde bovendien ook vaak wát ze nodig hadden. Dit aanvoelen gebeurt puur intuïtief, vanuit mijn buikgevoel. Kinderen hebben mij nodig, maar ik heb hen ook nodig. Bij hen kan ik volledig mezelf zijn. Veel eigenschappen van kinderen zijn ook bij mij nog sterk aanwezig: ik ben nieuwsgierig, leergierig, ongeduldig, hou van fantasierijke verhalen, spelen, creatief bezig zijn, bewegen, in de natuur zijn... Ik ben altijd zo geweest diep vanbinnen, soms kwam het naar buiten en soms niet. En daar wil ik het even over hebben, want we zijn allemaal als kind geboren. Hoe komt het dan dat we dat kind in ons, ons 'innerlijk kind', vergeten en wegstoppen? In zijn TED-talk 'Do schools kill creativity?' en zijn boek *The element* zegt Ken Robinson hierover het volgende:

'Some of the most brilliant, creative people I know did not do well at school. Many of them didn't really discover what they could do – and who they really were – until they'd left school and RECOVERED from their education' (Robinson, 2009, p. 9).

'Too many (kids) graduate or leave early, unsure of their real talents, and equally unsure of what direction to take next. Too many feel that what they're good at isn't valued by schools. Too many think they're not good at anything' (Robinson, 2009, p. 11-12).

Ik illustreer dit graag aan de hand van mijn eigen ervaring. In mijn jeugd kon ik intens genieten van dansen, muziek luid zetten en gaan! Wat een zalige uitlaatklep was dat. Lezen deed ik ook graag. Schrijven ook. In het vijfde leerjaar schreef ik mijn eerste verhaaltje. 'Het vloeit uit mijn pen,' zei ik destijds tegen mijn moeder over mijn eerste schrijfervaring. En tekenen en schilderen deed ik ook graag. Ik herinner mij nog dat we in het vijfde leerjaar een tekenleraar hadden die ons op school 'de kneepjes van het vak' leerde. Zalig vond ik dat. Tot het budget van de school het niet meer toeliet hem te betalen. Of tot het tweede middelbaar, waarna P.O. (Plastische Opvoeding) niet meer in het curriculum zat. Gelukkig kon ik mij intussen goed uitleven met dansen. Maar van lezen kwam na een tijdje minder in huis, aangezien het als 'moeten' aanvoelde (weg motivatie!). Dansen was de enige vorm van creativiteit waarbij ik al mijn energie kwijt kon en waar ik elke dag nood aan had na een hele dag stilzitten op school. In het lager onderwijs verliep alles vrij vlot. Ik had goede punten, leuke vrienden en hobby's (ballet en scouts). Maar ik voelde ook al snel aan dat je je soms moest aanpassen om in de boot te blijven. In het vijfde leerjaar schreef mijn lerares op mijn rapport 'Charlotte is een parel in de klas'. Thuis was dat een ander verhaal. Ik groeide op in een warm gezin, waar kon gediscussieerd en onderhandeld worden. Hoe ouder ik werd, hoe emotioneler ik werd en soms ging dat er thuis wel 'verhit' aan toe, zoals een vulkaan die lava spuwt wanneer het emmertje vol is. In het zesde leerjaar maakte ik mij grote zorgen om naar de 'grote school' (het secundair onderwijs), te gaan. Daar viel het best wel mee, ik maakte snel vrienden en een BFF met wie ik twee handen op één buik was. Ik ruilde ballet in voor hiphop (ik voelde al snel dat 'ballet' niet echt hip meer was) en las in het begin nog

bijna elke dag. Maar gaandeweg kwam er een zondvloed aan emoties over me heen. Hoe gaat dat bij adolescenten met al die hormonen en al zeker als je hoogsensitief (HSP) bent (wat ik destijds nog niet wist)? Wat een rollercoaster was dat! Mijn ouders voelden al snel aan dat ik wel wat extra 'hulp' nodig had bij de omgang met mijn emoties. Jammer genoeg was dit niet echt de juiste hulp. Ik ging naar een psycholoog, maar voelde al snel dat zij me niet begreep. Behalve wat kunnen 'ventileren' kreeg ik niet echt het begrip of de 'tools' die ik nodig had. Op dat moment was er nog niet zoveel geweten over hoogsensitiviteit en pas rond mijn twintigste kruiste het begrip voor het eerst mijn pad. Pas op mijn achtentwintigste bevestigde mijn huidige coach (zelf HSP) mijn vermoeden. Als HSP heb ik een creatieve uitlaatklep, yoga en spiritualiteit nodig. Ik beweeg zeer graag en heb dit ook dagelijks nodig. Doordat we elke dag acht uur op de schoolbanken moesten zitten, moest thuis de druk van de ketel. Creatieve expressie kwam in mijn schoolcarrière ook nauwelijks aan bod, terwijl me creatief uiten ook broodnodig is. Ik ben iemand met veel ideeën en deze moeten een uitlaatklep hebben, anders blijven die maar ronddolen in mijn hoofd. Schrijven deed ik ook altijd heel graag en is sinds lang een goede vorm om alles waar ik mee zit en wat ik intens beleef van mij af te schrijven. Wat het contact met spiritualiteit betreft, dit werd thuis vaak verward met iets 'zweverigs'. Als kind en jongere kwam ik hier dus nauwelijks mee in contact.

Ik ontdekte gelukkig naast dansen nog een andere 'passie': kinderen. Ik werd als een magneet naar hen toe gezogen en zij naar mij. Vanaf het moment dat ik de geschikte leeftijd had,

begon ik met babysitten, kampen en dansles geven aan kinderen.

In het secundair onderwijs deed ik mijn best en dit loonde wel, maar ik had het gevoel dat het ook anders kon. Je van de ene les naar de andere sleuren, al dat 'moeten' en dit acht uur per dag, vijf dagen in de week. Dat kon toch niet de bedoeling zijn van het onderwijs? Ondertussen raakte ik bevriend met een meisje van mijn leeftijd die naar de Rudolf Steinerschool ging. Zij maakte met de hele school een toneel, deed landbouwstages waar ze een week bij een boer mocht meehelpen, kon zich creatief ontplooiën door alle activiteiten op haar school en dat is nog maar het tipje van de sluier. Mijn wereld ging open. School kon toch nog leuk zijn.

Toen ik afstudeerde in het secundair onderwijs, wist ik dat ik 'iets met kinderen' wilde doen. Ik wist helemaal niet welke studierichtingen en jobs er allemaal bestonden en koos voor de voor de hand liggende optie met kinderen: leerkracht lager onderwijs. Deze studie ging vrij vlot, maar in mijn tweede jaar voelde ik dat het (klassieke) onderwijs(systeem) niet 'juist' voelde, dat het niet werkte voor de kinderen van NU. Tijdens het lesgeven (in mijn stages) was ik daardoor meer bezig met de pedagogie (wat gaat er in die kinderen om) dan met de didactiek, het lesgeven zelf. Ik besloot te stoppen en reflecteerde over welke vakken ik het liefste deed. Van alle dertien vakken boeiden de vakken beeld en pedagogie mij het meest. Ik zocht verder. Het creatieve vuurtje dat vlijtig zat te tekenen bij die tekenleraar in de lagere school, werd weer aangewakkerd. Toen stond ik voor een tweestrijd: een creatieve richting of een pedagogische. Ik koos voor het tweede. Ik voelde dat mijn liefde voor het werken met kinderen groter was dan het

creatieve deel in mij en dat ik altijd later nog creatieve cursussen kon volgen.

Tijdens mijn opleiding Pedagogische Wetenschappen kreeg ik een breed aanbod aan sociale vakken. Bij de vakken of informatie waar het over kinderen ging (want niet alles bij Pedagogische Wetenschappen gaat over kinderen), zat ik met grote oren te luisteren en sloeg ik zoveel mogelijk info op, naast de andere 'bulken' informatie die we moesten verwerken. Ik ging op kot en vanaf dat moment kon ik niet meer dansen wanneer ik het nodig had (mijn kot was gewoonweg te klein). Ik volgde in mijn eerste jaren nog wel dansles en gaf dansles aan kinderen, maar dit was moeilijker en moeilijker te combineren met mijn studies.

Het volgen van lessen in die grote auditoria, met soms wel 500 studenten, zoog mij letterlijk leeg. Ik moest daarna mijn batterijen weer opladen. Gelukkig had ik een goed sociaal leven. Ik zag mijn vriendinnen dagelijks en iedereen woonde dichtbij. Ik vond de studierichting veel te theoretisch, maar veel vakken interesseerden mij wel. Eenvoudig was deze studie niet, maar ik ben ook een doorzetter. Ik moest en zou dat diploma behalen! *And so I did...*

In onze masterjaren mochten we stage doen en onze masterproef schrijven. Wat een verademing! Nu konden we zelf ook een omgeving en onderwerp kiezen om ons in te verdiepen. Ik koos uiteraard voor een creatieve stage en een creatief onderwerp voor mijn masterproef. Mijn creatief vlammetje werd weer wat aangewakkerd. Ik liep stage in Art Basics for Children in Brussel, een fantastische plek waar kunsteducatie voor kin-

deren wordt georganiseerd. Voor mijn masterproef onderzocht ik het creatieve aspect van het leren lezen en schrijven in het Steineronderwijs.

Bij het afstuderen wist ik dat ik 'iets creatiefs met kinderen' wilde doen én dat ik zelf iets wilde oprichten. Toen ik dat vertelde aan mijn omgeving reageerden ze met: 'Zou je niet beter eerst wat sparen?' Ik luisterde naar hen. Stom, want van sparen kwam niet veel in huis als je exact weet welke soort job je wilt, maar die gewoonweg niet vindt. Tot mijn laatste job me weer niet beviel, erger nog, me letterlijk leegzoog, met een burn-out als gevolg. Toen ik me liet coachen door een energetische coach die zelf HSP is en ik yoga en spiritualiteit ontdekte, vielen alle puzzelstukjes ineen. Ik kwam helemaal thuis in mezelf. Leerde nog meer te luisteren naar mijn innerlijke stem, mijn intuïtie. En ik begon te ervaren hoe innerlijke rust aanvoelde. Als HSP ervaar ik een heel spectrum aan emoties en energieën. Maar die emoties en energieën kunnen soms ook te veel worden. Yoga heeft me geleerd me niet te laten meeslepen door mijn gevoelens of gedachten. Yoga heeft me tot op de dag van vandaag al zoveel gebracht.

Professioneel had ik gelukkig het idee van een eigen onderneming niet opgeborgen. Toen ik kind was, waren mijn favoriete films *Mary Poppins* en *The Sound of Music*. Maar ook het programma *Supernanny* intrigeerde me. Mijn droom was om ooit zelf gezinnen te helpen en te begeleiden bij hun opvoeding. Tijdens mijn studie Pedagogische Wetenschappen miste ik concrete methodieken om met kinderen te werken, daarom volgde ik nadien de cursus 'Kindercoach' en nog andere pedagogische en creatieve cursussen. Intussen had ik zelf een coach

gezocht en gevonden die mij volledig begrijpt, mezelf leerde kennen en me 'tools' gaf waar ik echt iets mee ben. Sindsdien raakte het allemaal in een stroomversnelling. Ik ruilde dansen in voor yoga en pilates, begon weer elke dag te lezen en te schrijven en volgde hier en daar wat creatieve cursussen.

In 2017 richtte ik 'Creanest: een creatief, warm nest voor kinderen' op. En nu, na al die jaren, voel ik me op de juiste plaats! Hier heb ik de vrijheid om een 'ander' aanbod aan hulpverlening en vrije tijd voor kinderen te creëren, dankzij gezinscoaching, themakampen in kleine groepjes en kinderyoga. In 2022 richtte ik nog een onderneming op: Kleurnest vzw. Deze vzw nam de kampen van Creanest over. Met Creanest en Kleurnest vzw ontmoette ik reeds veel kinderen wier behoeften erg lijken op de behoeften die ik als kind had. De cirkel was rond!

In alles wat ik creëer met Creanest en Kleurnest vzw staan kleinschaligheid en gemoedelijkheid centraal, geen massa's kinderen. Ik werk met acht pijlers: preventief, intuïtief, positief, holistisch, organisch, ont-moeten, community en mindset.

Preventief

Ik geloof in de vroegtijdige aanpak van problemen om te voorkomen dat het zwaardere problemen worden en 'beter voorkomen dan genezen'. Preventief werken in opvoeding start al bij de kindervens, tijdens de zwangerschap, maar ook in de eerste zeven jaar van een kinderleven. Dit noem ik 'de gouden jaren' omdat daar de fundamenten gelegd worden voor de verdere ontwikkeling van het kind.